

Josef Opatrný

Splněný sen majora Rogerse

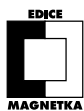
CESTA
LEWISE
A CLARKA
K PACIFIKU

EDICE

MAGNETKAM
EPOCHA

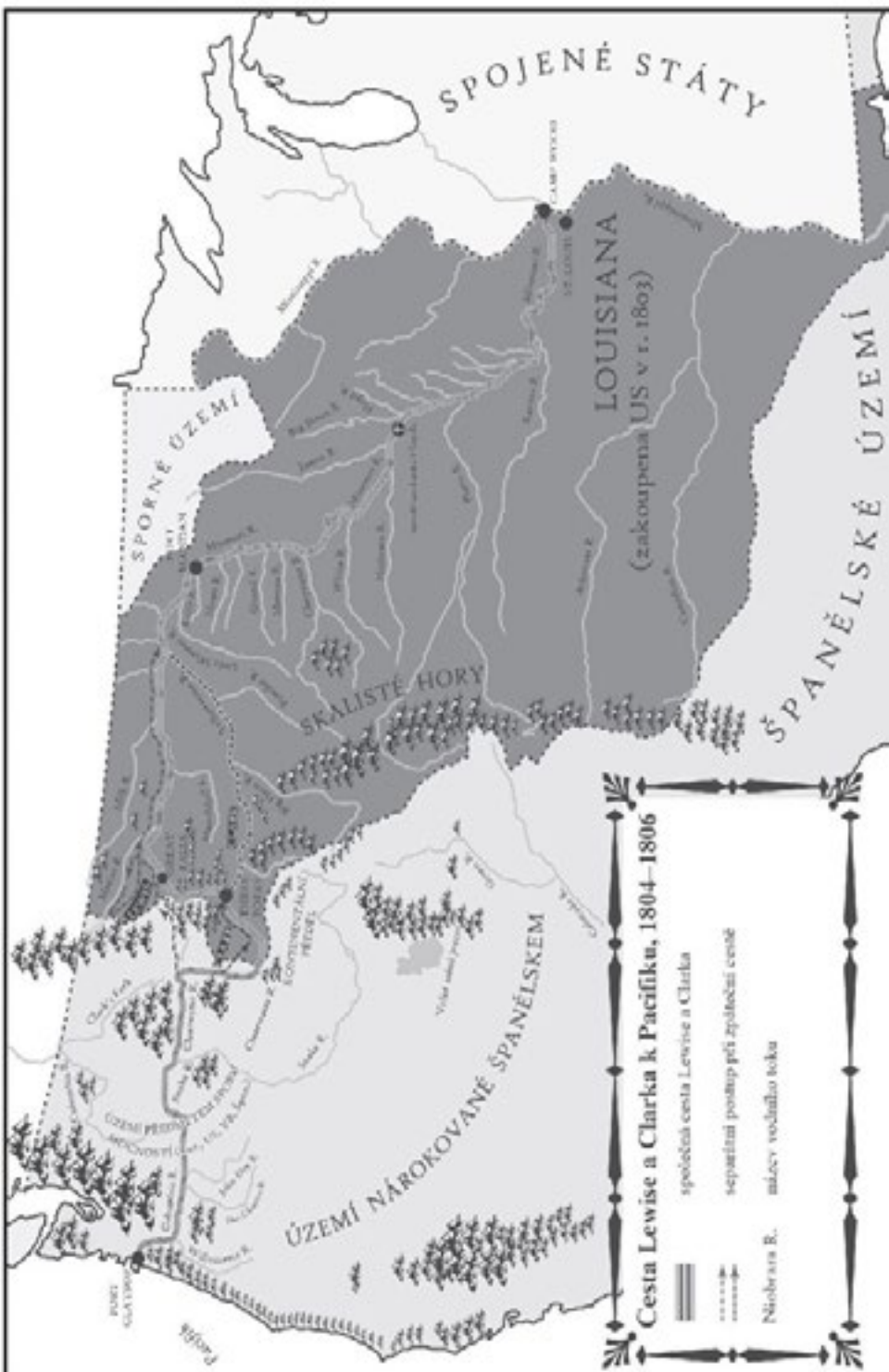

Josef Opatrný

Splněný sen majora Rogerse

CESTA LEWISE A CLARKA K PACIFIKU

NAKLADATELSTVÍ EPOCHA

SPOJENÉ STÁTY

LOUISIANA
(zakoupena US v r. 1803)

SPORNÉ ÚZEMÍ

SKALISTÉ HORY

ŠPANĚLSKÉ ÚZEMÍ

ÚZEMÍ NÁROKOVANÉ ŠPANĚLSKEM

Cesta Lewis a Clarka k Pacifiku, 1804–1806

- spojitá cesta Lewis a Clarka
- separátní postup při zpáteční cestě
- Nabořata R. mězery vodního toka

PORT GASTOR

PACIFIK

OLIVE TIA

ST. LOUIS

ST. LOUIS

ST. LOUIS

ST. LOUIS

ST. LOUIS

ST. LOUIS

ST. LOUIS

ST. LOUIS

ST. LOUIS

ST. LOUIS

ST. LOUIS

ST. LOUIS

ST. LOUIS

ST. LOUIS

ST. LOUIS

ST. LOUIS

ST. LOUIS

ST. LOUIS

Tato kniha vznikla na Univerzitě Karlově v rámci programu
PROGRES Q 09: Historie – Klíč k pochopení globalizovaného světa.

Ediční rada Edice Magnetka:

Prof. PhDr. Robert Kvaček, CSc. (FF UK, Technická univerzita v Liberci)

Doc. PhDr. Jan Halada, Csc. (FSV UK, Institut komunikačních studií)

Prof. PhDr. Radek Fukala, Ph.D. (Univerzita J. E. Purkyně Ústí nad Labem)

PhDr. Jan Koura, Ph.D. (FF UK, Ústav světových dějin)

PhDr. Miloslav Martínek, CSc.

JUDr. František Čermák

Copyright © Josef Opatrný, 2017

Cover © Vladimír Pfeifer, 2017

Drawing © Martin Dášek, 2017

Czech edition © Nakladatelství EPOCH, 2017

ISBN 978-80-7557-442-8 (pdf)

Milovaným vnoučatům Lízince a Richardovi.

Obsah

Slovo úvodem

Jdi na západ, mladý muži

Vizionář v úřadě prezidenta americké Unie

Koupě Louisiany

Čas k naplnění plánu velké expedice

Vzhůru po Missouri

Kontinentální předěl

Pacifik

Zpátky na východ

Nadějný epilog s chmurným otazníkem

Příloha

Bibliografická poznámka

Summary

Prof. PhDr. Josef Opatrný, CSc. (*1945)

Obrazová příloha

Slovo úvodem

„Pak se obrátil na Rogerse: ‚Jak to, že prohlašujete s takovou jistotou, že znáte cestu k Pacifiku, majore?‘ Rogers vyličil Burkovi své setkání s Pontiakiem a s Pontiakovými bojovníky, kteří přišli až od břehů Západního oceánu. V jeho hutném, chraplavém hlase bylo něco vzrušujícího. ‚Ta cesta existuje tak zaručeně,‘ pravil, ‚jako tenhle stůl.‘ Ohromnou rukou udeřil do tabule. ‚Mohu po ní plout k Pacifiku se stejnou jistotou, jako se mohu napít tuhle portského.‘ Na jediný lok sklenici vypil.“¹

V podtextu románu *Cesta na severozápad*, patrně nejlepšího a jistě neznámějšího díla amerického spisovatele Kennetha Robertse, nepřestávají v líčení beletrizované epizody někdy až neuvěřitelných příběhů skutečné historické postavy harcovnického důstojníka Jeho Veličenstva britského krále Jiřího III. Roberta Rogerse prezentované majorovým fiktivním průvodcem, malířem Langdonem Townem, probleskovat připomínky snu románového hrdiny – dospět putováním z tehdejší hranice atlantické Ameriky k severozápadu až ke břehům Tichého oceánu.

Onen sen přitom nebyl ničím jiným než jednou z konkretizací ambice Evropanů, v tomto případě Angličanů, od prvních okamžiků jejich příchodu na americký kontinent. Najít dále na západě lepší zemi k životu, řečeno znovu slovy Kennetha Robertse: „Copak Horní Cohaseská nížina! To nic není. Zvolal Rogers a pustil se do líčení Jirského jezera a krajiny severně od řeky Mohawku. Rozhovořil se tak, že hlas mu zmohutněl a nadšení mu dodalo na zvučnosti; rozsvětlenýma očima těkal po celé místnosti. Div jsme skutečně neviděli orly kroužit nad majestátním horstvem; ty nesmírné rozlohy listnatých hájů bez podrostů; tu rajskou nadzemskou modř nejkrásnějšího ze všech jezer; bystřiny průzračné jako sklo, plné růžovomasých pstruhů; prsí natolik žírnou, že tam jableň rodí už

---

¹ ROBERTS, K., *Cesta na severozápad*. Praha 1977, s. 387.

rok po vysazení; lučiny, kde je tráva tak šťavnatá, že krávy, které ji spásají, dojí pak samou smetanu; kukuřici, jejíž stonky jsou vysoké jako jilmy; kraj smíchu a zlatistého slunečního žáru, chladivého léta a mírné zimy – zkrátka, zemský ráj.“²

S touto nadějí opouštěly už v 17. století stovky a pak tisíce poddaných anglické koruny britské ostrovy, aby vytvořily vedle lidí odjíždějících za moře z náboženských důvodů svébytnou komunitu. Charakterizovalo ji na jedné straně sverepé rozhodnutí začít za oceánem nový život bez ohledu na všechna neznámá nebezpečí, na druhé straně potom odhodlání setrvat ve vlastní víře a neochota vzdát se jí ve prospěch státního náboženství. Takové komunity vznikaly v první polovině 17. století od Nové Anglie po Virginii a Maryland, ale jejich obyvatelé, přinejmenším někteří, záhy zjišťovali, že naplnění všech svých tužeb na amerických březích Atlantiku nedosáhli. Zalidnili pobřeží, kde pro nové příchozí už nezbývalo místa, volnomyšlenkáři pak k velkému zklamání naráželi na netolerantní přístup ortodoxních představitelů sekt hledajících za mořem svobodu pro vyznání. Jakmile jí však dosáhli, chovali se ke svým disidentům stejně jako anglikánští biskupové na ostrovech k nim samým. Puritánští „svatí“ tak donutili Rogera Williamse a jeho stoupence opustit osadu stejně, jako je před lety přinutili anglikánští strážci čistoty víry odejít z britských ostrovů. Williams ovšem nemusel při hledání nového domova překročit Atlantik, stačilo překonat několik desítek mil a postavit nové sruby. Stejně si později počínali osadníci, jejichž půdu vyčerpalo intenzivní pěstování tabáku, či noví příchozí, pro něž už nebylo ve starých osadách dost místa. Někteří si postavili domy v nových koloniích, Karolínách či Pensylvánii, většina jich ovšem zamířila do vnitrozemí. Někteří později (v 18. století) pomýšleli dokonce na dosažení západního břehu kontinentu. Tady nečekala jen úrodná půda Kalifornie, na níž si ovšem činila nárok španělská koruna a Rusko, obě země zde měly svoje stanice, ale také bohatá loviště kožešinové zvěře. „Hebké zlato“, jak kožešiny obchodníci někdy nazývali, přitom nacházely odbyt nejen na evropských, ale také asijských trzích, a představovaly tedy argument pro ty obyvatele

---

² Tamtéž, s. 279n.

amerického východu, kteří přicházeli s plány pronikání dále do vnitrozemí a pak dál až k přirozené hranici na čáře příboje Pacifiku.

Naplnění těchto plánů však nedosáhli poddaní britské koruny z kolonií na východním pobřeží kontinentu, ale na počátku 19. století až občané mladé republiky v podobě objevitelského oddílu americké armády vedeného kapitány Meriwetherem Lewisem a Williamem Clarkem. Předpokladem dosažení Pacifiku a inkorporace přilehlého území do „civilizované Ameriky“ přitom bylo překonání obrovských, úřadům i zeměpisčům neznámých prostor kontinentálního vnitrozemí. Po celé století pomalu pronikali do těchto krajů bílí obchodníci a lovci, zakreslovali do nepřesných map nepřehlédnutelné terénní útvary, kopce a skály zvláštních tvarů, další části toků řek a potoků. Ti nejzodpovědnější pak výslovně podotýkali, že jejich prameny zatím zůstávají nepoznané, někteří odkazovali v přípiscích na hrubých náčrtcích a v denících na informace získané od Indiánů. Když pak o svých cestách hovořili po návratu do hraničářských osad, zpravidla nezapomínali zmínit možnosti, jež vnitrozemí nabízí od-
vážným a nebojácným.

Jdi na západ, mladý muži

Vnitrozemí znamenalo pro kolonie na východním pobřeží amerického kontinentu západ jak v 17., tak v 19. století, kdy proud evropských přistěhovalců do USA podstatně zesílil a prohloubil starý problém nedostatku volné půdy na americkém východě. Oba fenomény – růst počtu obyvatel a nedostatek vhodných pozemků pro farmáře – přitahovaly pochopitelně v různé podobě zájem veřejnosti, politiků i novinářů. Problém s půdou pro přistěhovalce i staré bezzemky slibovala na konci čtyřicátých let 19. století radikálně vyřešit nová politická strana. Jediný bod programu Strany volné půdy tvořil kategorický požadavek bezplatného přidělu federálních pozemků pro všechny, kdož na nich chtěli pracovat. Horace Greeley, prominentní novinář této doby, pak zájemcům o naplnění amerického snu radil, kde mají o dosažení svého cíle usilovat. „Jdi na západ, mladý muži, a vyrůstěj zde spolu se zemí.“ Větu opakovali záhy politikové i novináři, většinou bez udání pramene. Pozdější historikové, autoři politických slovníků i editoři výborů slavných výroků pak projevovali zpravidla větší slušnost a odkazovali na text, v němž měl Greeley svoji větu uplatnit,³ aniž si ovšem evidentně uvědomovali, že vydavatel *New York Tribune* v roce 1851 zase jen opsal praxi starou víc než dvě století, praktikovanou jak anglickými, tak francouzskými kolonisty v Severní Americe.

Francouzi ovšem znali oblast, jíž Lewis s Clarkem v letech 1804–1806 procházeli ve snaze najít cestu k Pacifiku, i na začátku 19. století lépe než Angličané (a Američané), a proto se Lewis snažil získat při cestě za západ v Saint Louis pro expedici lovce či veslaře

³ Slavná věta je už léta předmětem rozsáhlé diskuse. Na místě udávaném desítkami pramenů s příslušným vročením (1851 či 1865) ji nelze nalézt. Greeley ji zformuloval pro svůj článek poprvé už patrně v roce 1837 a s výjimkou jediného případu své vlastní výzvy neuposlechl. Trávil celý život na východě a na západ se nakrátko podíval jen v roce 1859 v době zlaté horečky v Coloradu. Srov. CROSS, Coy F., *Go West, Young Man!: Horace Greeley's Vision for America*. Albuquerque 1995.

francouzského původu nebo od nich alespoň žádal informace. Jejich lepším znalostem kraje za hranicí bílého osídlení Ameriky na kanadském pomezí napomáhaly rozdíly mezi anglickou a francouzskou kolonizací Kanady a britských osad dále na jihu. Angličané kolonizovali od příchodu do Ameriky území plošně, ať už se chtěli živit zemědělstvím, lovem, nebo rybolovem. Podobně jako Holanďané v Novém Holandsku půdu od Indiánů kupovali a očekávali, že ti potom prodané pozemky opustí, což se zpravidla také stávalo. Noví majitelé takto získanou půdu parcelovali, budovali na ní usedlosti či osady, pěstovali tabák nebo kukuřici. Část Angličanů našla způsob obživy také v lovu a obchodu s Indiány. Také v obchodu se pak inspirovali holandským způsobem kontaktu s domorodci. Málokdy zakládali svoje obchodní stanice na indiánském území nebo se vydávali mezi Indiány, aby zde vyměňovali svoje zboží za kožešiny. Snažili se přilákat indiánské lovce s balíky liščích, kuních, vydřích a zejména bobřích kožešin do svých obchodů na hranici bílého osídlení.

Francouzi volili od počátku odlišnou praxi. Plošnou zemědělskou kolonizaci uplatnili prakticky jen v Quebecu, obchodníci potom nečekali na svoje partnery v osadách francouzské Ameriky, ale vydávali se dál a dále za její hranice. Využívali přitom zpravidla říčních toků, potoků a jezer, po nichž pluli na indiánských kánoích. Kupovali, či spíš vyměňovali je od původních majitelů, brzy je ale začali sami stavět. Z různého materiálu a v různé velikosti. Vypalovali a vysekávali kmeny topolů, jedlí či ořešáků. Pro výrobu těžké tesané kánoe používali lovci i tesaři nástroje lišící se od zálesáckých širočin. Ani tyto nástroje, ani širočiny podstatně usnadňující práci na kánoích, nechyběly v nabídce obchodníků na hranici civilizace. Zatímco Indiánům trvalo zhotovení dlabané kánoe klasickým způsobem, tedy vypalováním a dlabáním ohořelého dřeva, i týdny, muži se zvláště tvarovanými ocelovými sekerami zvládli stejnou práci za pouhé dny. Podle dobového svědectví tak vyrobila čtveřice lovců na Missouri dvě kánoe během tří dnů. Na dlabaných kánoích pracovali během svého putování i účastníci Lewisovy a Clarkovy výpravy. V říjnu 1805 dokázali vytesat z kmenů borovic čtyři velké a jednu menší kánoi za devět dnů.

Jiní bílí i indiánští lovci pak volili zcela jiný materiál a způsob stavby lodí. Umně nasazovali cedrová žebra na plochý kýl a potahovali

kostru březovou kůrou. Její pláty opatrně spojovali lýčím, spoje tmelili smůlou a jílem, pro pádla vybírali pružné a pevné dřevo listnáčů. Posádku pětmetrové lodi tvořila dvojice veslařů,⁴ náklad potom zboží na výměnu, obchod s Indiány totiž probíhal téměř výlučně na směnné bázi, a pro potřeby účastníků obchodní výpravy. Zbraně, střelivo, stan, pokrývky, kotlíky, nádobí a potraviny, které si nemohli opatřit cestou, kávu, cukr, sůl, koření a smotky tabáku pro vlastní potřebu, někdy také uzeniny, sušené maso a kukuřici. Zboží na výměnu odpovídalo částečně tomu, co si vezli obchodníci pro svoji potřebu, nesměl však chybět textil, ocelové nože a sekery, široká paleta nádobí pro ženy, které oceňovaly také drobné korálky, dohromady stovky kilogramů předmětů pečlivě zabalených do vodotěsných balíků, účelně poskládaných v trupu kánoe.

Výpravy však používaly i velké lodice, *canoe du maitre*. Měřily až jedenáct metrů, poháněla je pádla tuctu veslařů, uvezly až tři tuny nákladu, v němž postupně nahrazovaly zboží dovezené za účelem výměny někdy z Evropy, jindy vyráběné na východním pobřeží Ameriky, balíky pečlivě sušených, složených a nakonec slisovaných kožešin o standardní váze čtyřicet kilogramů. Náklad, stejně jako kánoe, museli obchodníci a veslaři někde přenášet přes nesjízdné úseky, vodopády či přejeje. Portáže dosahovaly délky stovek metrů, ale také celé kilometry, zejména v místech, kde výpravy překonávaly vzdálenosti mezi jednotlivými toky nebo jezery. Nejdělsími portážemi tak byla devatenáctikilometrová trasa mezi údolím řeky Mackenzie a řekami tekoucími na východ do Atlantiku a skoro čtrnáctikilometrová Velká portáž, kde výpravy zdolávaly přejeznatý úsek s několika vodopády na dolním toku Pigeon River v Minnesotě. Expedice trvaly minimálně měsíce, někdy však rok nebo dva, výjimkou nebyla ani tříletá putování. Obchodníci přezimovali v indiánských táborech, vedlejším produktem kontaktu s Indiány, respektive Indiánkami byli míšenci, žijící v dětském věku v rodinách matek, později zpravidla střídající obě pospolitosti. Působili v dospělém věku v první či druhé generaci na hranici jako tlumočníci, průvodci jednotlivců i celých výprav či jako armádní zvědové ještě v druhé polovině 19. století.

---

⁴ Výrazu „veslař“ se používá tradičně i pro posádky kánoí, byť nepoužívaly vesel, ale pádel.

Výpravy se nevracely jen s náklady kožešin, ale také s informacemi. Obchodníky a lovce zajímaly údaje o výskytu zvěře, jejich přátelé z farem se vyptávali na kvalitu půdy a pastvin, někteří účastníci si vedli deníky, mapovali toky řek a potoků, jezera, hory i pohoří a o jejich hrubé mapy, zápisky i ústní líčení měla zájem administrativa, armáda i obchodní společnosti. Expedice organizovali jednotlivci, skupiny i organizace obchodníků. Anglická Společnost Hudsonova zálivu působila v Americe už od roku 1670 a v druhé polovině 18. století nerozvíjela své aktivity zdaleka jen na území, na němž původně získala monopol, tedy kolem Hudsonova zálivu. Po vítězství Británie ve francouzské či indiánské válce v roce 1763 operovala na obrovském území severní a severozápadní Kanady a na severozápadě budoucích Spojených států, kde zřídila několik stanic a posílala sem skupiny obchodníků a lovců.

O dvacet let později jí vyvstal vážný konkurent v Severozápadní společnosti, jejíž zaměstnanci Alexander MacKenzie a David Thompson přispěli podstatným způsobem k poznání severozápadních Spojených států a Kanady. Mackenzie se přistěhoval do Ameriky ze Skotska a od roku 1787 pracoval jako agent společnosti ve stanici Fort Chippewyan na jezeře Athabaska. Dva roky po svém příchodu na tuto základnu dosáhl se skupinou veslařů Velkého otročího jezera a pak sledovali dva týdny řeku vytékající z této nádrže až k Severnímu ledovému oceánu. Dva následující roky připravoval další expedici, jíž zahájil v roce 1792 s cílem dosáhnout oceánu na západě. Zpočátku využil toku řeky Peace a pak zamířil rovnou k západu. S velkými obtížemi překročil Skalisté hory a pak už nic nebránilo další cestě k Pacifiku. Spatřil ho přibližně na dvaapadesáté rovnoběžce a stal se prvním Evropanem, který zdolal trasu mezi Atlantským a Tichým oceánem, mimo državy Španělska a Portugalska. Poddaní španělské koruny přitom prošli poprvé cestou mezi atlantským a tichomořským pobřežím kontinentu už v roce 1513 v Panamě, kde Královská cesta z Porto Bella do Panamy sloužila v následujících staletích jako relativně bezpečná cesta pro karavany mezků s nákladem peruánského stříbra i evropského zboží. Agent Severozápadní společnosti prováděl během obou cest, které mu zajistily místo ve společnosti protagonistů objevování amerického kontinentu, podrobná a přesná

měření, své poznatky zapisoval do deníků a zanášel do map.⁵ Jeho zprávy nevyužívala jen Společnost pro svoje zaměstnance v regionu, ale vysoce je ocenily také britské úřady, dokonce povýšením Mackenzieho do šlechtického stavu.

Mackenzieho sláva tak dosáhla samotné metropole, většina jeho současníků se však musela spokojit s uznáním v lokálním měřítku. I oni pokračovali v díle francouzských obchodníků, lovců a prospektorů. Ty poslední nelákalo na západ jen stříbro a zlato, ale také mnohem lacinější, i tak ovšem intenzivně hledané kovy. U Missouri tak objevili bohatá ložiska olovené rudy a v roce 1723 získal Phillipe Renauld od francouzské koruny koncesi na využívání rozsáhlých pozemků. S dvěma sty horníků se potom vypravil za moře, na Saint Domingue koupil pět set otroků a přes New Orleans zamířil proti proudu Mississippi k severu. Vysoko na řece, přímo proti osadě Kaskaskia na jejím levém břehu, založil hornický tábor, první trvalou základnu evropských kolonistů západně od Mississippi a severně od vojenské a obchodní stanice Arkansas, s jejíž výstavbou na levém břehu stejnojmenné řeky, několik kilometrů od jejího soutoku s Otcem vod,⁶ začala už v roce 1686 šestice francouzských obchodníků.

Na počátku třicátých let už nežili v Renauldově táboře jen horníci, ale usídlilo se zde i několik rodin a dosud bezejmenná lokalita se objevila na mapách pod jménem Ste. Genevieve. Skromné živobytí zajišťoval jejím obyvatelům pramen slané vody. Odpařováním z ní získávali sůl, jíž neprodávali jen horníkům, ale také kočovným lovcům a Indiánům. Že jejich příjmy nedosahovaly skutečně žádné závratné výše, dokazuje přezdívka, jíž pro pár stálých obydlí používali příležitostní návštěvníci mířící sem za solí i sami stálí osadníci – Bída (*Misère*). Na počátku osmdesátých let přišli pak navíc i o to málo, co měli. Dvě povodně v rozmezí pěti let je donutily ke stěhování. Ani na novém místě však nevydrželi kolonisté dlouho, vyhnaly

⁵ Jejich moderní edici viz MACKENZIE, A., *Journals and Letters*, ed. W. Lamb. Cambridge: Cambridge University Press 1975.

⁶ Francouzi stanici pak několikrát přestěhovali, vždy pod stejným jménem. Španělé ji přejmenovali po převzetí Louisiany na San Carlos, a posléze San Estevan de Arkansas, ale nakonec se lokalitě vrátilo původní jméno a na dnešních mapách figuruje jako Post Arkansas.

je nájezdy Osagů, a až po dalším stěhování se mohla osada konečně stát jednou z důležitých stanic západní hranice.⁷

Ambicí francouzských obchodníků v 18. století ovšem nebyl jen postup na západ. Možná ještě víc je lákal jih, budoucí jihozápad Spojených států, kde představovala cíl obchodní kolony bratří Paula a Pierra Malletových v roce 1739 osada Santa Fé. Zoufalý nedostatek manufakturního zboží, který pociťovalo toto nejsevernější centrum španělské moci v regionu, vysvětluje chování místních úřadů vůči vetřelcům. Třebaže jejich vstup na území kolonie odporoval zákonům zakazujícím vstup cizinců do španělských zámořských držav, mohli bratři a jejich společníci zůstat v Santa Fé celý půlrok a bez překážek obchodovat. Pak dostali dokonce na vybranou, nabídky zůstat využili jen dva či tři, ostatní se vraceli do francouzských osad, někteří do Illinois, jiní zvolili delší, ale méně namáhavý a tradičnější způsob pohybu francouzských obchodníků a lovců. Po proudu řek Canadian, Arkansas a Mississippi mířili do New Orleansu.

Tam vzbudily informace o finančním úspěchu výpravy velký zájem jak u úřadů, tak soukromníků. Guvernér Bienville vyslal ke svému španělskému protějšku v Novém Mexiku zvláštního emisara Fabry de la Bruyère, aby s ním jednal o trvalém otevření cesty do Santa Fé pro francouzské obchodníky. Posel se ovšem svým průvodcům, účastníkům expedice bratrů Malletových, během putování ztratil, a vrátil se do New Orleansu bez úspěchu. V následujících letech přicházeli do Santa Fé a do Taosu z New Orleansu či Illinois další francouzští obchodníci, jimž se ovšem dostávalo podstatně horšího přijetí než bratřím Malletům. Úřady konfiskovaly jejich zboží, je samé pak v některých případech vsadili do vězení a některé dokonce deportovali do Španělska. Nadějný trh na jihu, kde doufali prodávat své zboží jak Španělům, tak Indiánům z puebel, zůstal tedy Francouzům uzavřen.

Dále na severu, kam začali pronikat ve stejné době s nadějí na nalezení cesty k západnímu oceánu, nemařili jejich snahy žádní evropští konkurenti. Mohli tu navíc při svých výpravách spoléhat na informace indiánských obchodních partnerů, s nimiž vyměňovali svoje

⁷ K problémům osadníků s Osagy viz DIN, G. C. – NASATIR, A. P., *The Imperial Osages. Spanish-Indian Diplomacy in the Mississippi Valley*. Norman 1983, 81nn.

zboží. Pierra Gaultiera de Varennes de la Vérendrye tak v polovině třicátých let Assiniboinové ujišťovali, že jejich sousedi Mandanové cestu k západnímu oceánu bezpečně znají, a zvědavý obchodník zorganizoval v roce 1738 velkou expedici. Spolu s dvaceti dalšími společníky, byli mezi nimi i jeho dva synové Louis Joseph a François, doprovázený početnou skupinou Indiánů vyrazil ze stanice Fort La Reine v dnešní Manitobě k mandanským vesnicím na Missouri. Výpravu pronásledovalo špatné počasí, zima a silné bouře, které brzdily postup a účastníky podniku silně demoralizovaly. Po dvou měsících narazila expedice na řece známé později pod jménem Mouse na indiánskou vesnici, kde nejstarší z Verendryerů zůstal. François pokračoval v cestě na západ až k dalšímu táboru Mandanů. Přestože získal od Indiánů slibné informace o cestě k oceánu, rozhodl se pro návrat. Celá výprava potom zamířila zpátky do Fort La Reine, ale mládenci nechtěli ideu dosažení západního moře opustit úplně. V roce 1742 se vypravili s dalšími dvěma společníky za svými mandanskými informátory. Na konci července už v jejich doprovodu putovali dále k západu. Historikové se dodnes pokoušejí zrekonstruovat z jejich vyprávění trasu, jíž Louis Joseph a François v druhé polovině roku 1742 urazili, respektive odhadnout, kam se až mohli dostat. Podle některých odborníků tak dospěli k Horám Větrné řeky či k Bighornu, podle jiných dosáhli dnešní Montany. Tady strávili velkou část zimy a nakonec zamířili zpátky na východ. Dne 30. března 1743 zakopali podle dobového zvyku nedaleko dnešního Fort Pierre kovovou desku se stručnou zprávou o průběhu svého putování, již objevila skupina výletníků v roce 1913.

Ještě před koncem desetiletí připravila přímo francouzská koloniální administrativa v Quebecu akci vedoucí ke konfrontaci s provinčními úřady britských osad. Měla zajistit pevné spojení mezi Kanadou a údolím Mississippi, jejíž ústí kontrolovala Francie od roku 1718 vybudováním osady New Orleans. Vysoko na severu potom postavili ještě před rokem 1731 tři pevnosti – Miami na horní Maumee a Vincennes s Quiatanon na řece Wabash, čímž zajistili pro francouzskou korunu kontrolu dolního Ohia. Zbývalo tedy zabezpečit oblast mezi těmito opěrnými body a Quebecem a Francie ovládne severojižní komunikaci americkým kontinentem. Dosažení tohoto cíle znamenalo porazit největšího francouzského soupeře

této doby, Británii. Zabrání to expanzi jejich kolonií na východním pobřeží Severní Ameriky do vnitrozemí a vytvoří předpoklady pro další rozšiřování francouzských držav v Novém světě.

Aktivita britských obchodníků na horním toku Ohia ve stejné době však představovaly pro tyto plány nemalé nebezpečí. Od dvacátých let navštěvovali Angličané tábory migrujících Delawarů a Šónijů, kteří opouštěli svoje loviště na hranicích bílého osídlení v Pensylvánii a nacházeli bohatou náhradu v údolí horního Ohia. Do jejich starých táborů za nimi přicházeli obchodníci z Lancasteru a oboustranné ceněné vazby pokračovaly i po odchodu Indiánů na západ. Řeky Juniata a West Branch představovaly spolehlivé cesty pro náklady kožešin, zbraní, zelených výrobků, textilu a rumu. Přistěhovalce z Irska George Croghan vybudoval ve třicátých letech prosperující obchodní stanici na řece Sasquehanna a v následujícím desetiletí dokázal využít příležitosti, již nabízela tzv. válka o rakouské dědictví. Stranou v ní nemohly zůstat ani dvě velmoci 18. století a britská kontrola Atlantiku omezila přísun evropského zboží pro francouzské obchodní domy v Kanadě. Už v roce 1744 tak otevřel Croghan další stanice na Beaver Creeku, Pine Creeku a v Logstownu, odkud už nemířily výpravy jen ke starým partnerům v táborech Delawarů a Šónijů, ale také k Miamiům a Huronům, kteří dosud obchodovali s Francouzi. Brzy ho následovali další Britové a postavili na soutoku řek Muskingum a Scioto stanici Sandusky. To už Croghanovi tesaři pilně pracovali na velkém opevněném komplexu v táboře Miamiů Pickawillany, hluboko v oblasti, již považovala za oblast svého zájmu francouzská konkurence. Croghan také z tohoto důvodu hledal podporu u pensylvánských úřadů v podobě podpisu formální dohody s Indiány. S pomocí pietistického misionáře Conrada Weisera skutečně inspiroval jednání mezi miamyjským náčelníkem a pensylvánským sněmem završené dohodou o přátelství, což však Croghanovi nestačilo. V srpnu roku 1748 pozval do Logstownu předáky Irokézů, Wyanotů, Šónijů a Delawarů. Weiserovým prostřednictvím jim předal bohaté dary a i díky nim vedlo následné jednání ke smlouvě o věčném spojenectví Británie a příslušných kmenů, již považovali současníci za britské strategické vítězství v regionu. Na novou situaci museli reagovat nejen francouzští obchodníci, ale také koloniální úřady v Montrealu.

V létě roku 1749 tak vyslaly do údolí Ohia plukovník Célorona de Blainville se dvěma stovkami vojáků. Důstojník brzy zjistil, že mu jeho slabé síly nestačí k útoku na pevnůstku v Pickavillany a jediným výsledkem tažení do údolí zůstaly olověné desky s bourbonskými liliiemi a nápisy informujícími čtenáře o francouzských nárocích na celé území. Croghan a jeho společníci ovšem nehodlali proklamáce respektovat a pokračovali ve své činnosti. Až do léta 1752, kdy nový guvernér francouzské kolonie markýz Duquesne přikročil k ráznému řešení sporu – nařídil útok na stanici v Pickavillany. Charles le Langlade přivedl své trapery doprovázené početnou skupinou Ottawů v dokonalém utajení. Nečekaný útok Angličany zaskočil a skončil jejich naprostou porážkou. Řadu z nich útočníci zabili a pevnůstku potom vydrancovali. Indiáni přešli podle svého zvyku okamžitě na stranu vítězů tím spíš, že Duquesne hodlal změnit situaci v ohijském údolí s definitivní platností vybudováním řetězu pevnůstek mezi jezerem Erie a místem, kde soutokem říček Allegany a Monongahela vznikal mohutný tok Ohia. Uskutečnění plánu by zabezpečilo Francouzům spolehlivé spojení mezi Kanadou se zatím spíše strategickým významem a ostrovy v Karibiku, kde současníci považovali Saint Domingue za nejbohatší evropskou kolonii na západní hemisféře.

V dubnu roku 1753 tak opustila pevnost Niagara početná skupina tesařů a zedníků, aby už za několik týdnů dokončili hrubou stavbu nového opěrného bodu koloniálních oddílů Presque'Isle a přešli na Francouzský potok, kde postavili sruby a palisádu pevnosti Le Boeuf. Stejně jako v Presque 'Isle provede dokončovací práce její posádka tří set mužů, zatímco stavební parta už kácela stromy v místě, kde Francouzský potok ústí do Allegany. Ještě před příchodem zimy tak stála palisáda kolem pevnosti Venango a na následující rok zbývala řemeslníkům ke splnění úkolu už jen jediná pevnost v místě zrodu Ohia.

Zprávy o počínání Francouzů vyvolaly velký neklid jak u britských koloniálních úřadů, tak mezi osadníky. Nejrychleji reagoval virginský guvernér Robert Dinwiddie, neboť měl v údolí Ohia, kde počítal s účastí na lukrativních spekulacích s půdou, vlastní ekonomický zájem. Kromě toho vycházel z maximalistického výkladu charty, již dostala virginská kolonizační společnost už v 17. století.

Někteří právníci totiž tvrdili – a činili tak až do přijetí severozápadního výnosu americkými úřady v roce 1787 –, že listiny vydávané korunou kolonizačním společnostem garantují vlastníkům pásy území od Atlantiku až po Tichý oceán. Bez váhání tedy vyslal už na podzim roku 1753 na západ emisara, příslušníka koloniální elity George Washingtona, aby Francouze v údolí Ohia varoval, že území, na nějž si činí nárok, patří ve skutečnosti Britům, respektive Virginické koloniální společnosti. Washington tlumočil guvernérův vzkaz na samém konci roku veliteli pevnosti Venango a následně i důstojníkům v pevnosti Le Boeuf, ale Francouzi odmítli Dinwiddieovu argumentaci přijmout. Stejně si nakonec budou počínat po dosažení americké nezávislosti o třicet let později i americké federální úřady. Guvernér ovšem nechtěl údolí Ohia Francouzům přenechat, protože kraj měl pověst regionu s neobyčejným bohatstvím lovné zvěře i úrodné půdy, a v lednu 1754 nařídil vybudovat pevnost v místě, kde ji plánoval guvernér Duquesne. Dělníci vyslaní počátkem jara k soutoku Allegany a Mononangelly, však zjistili, že přišli pozdě. Na výšině nad vidlicí řek už stavěli Francouzi. Dinwiddieovi řemeslníci tedy svůj úkol nemohli splnit a vrátili se na východ. Záhy přitom narazili na miliční oddíl, který měl tvořit posádku plánované britské pevnosti. Jeho velitel, Dinwiddie jím jmenoval opět Washingtona, nejdřív nařídil likvidaci malé francouzské průzkumné jednotky a potom čelil v provizorním obranném postavení Fort Necessity velké přesile nepřitele. Dne 3. července Britové, či Američané, po celodenní bitvě kapitulovali, aniž tušili, že jejich srážka znamenala začátek rozsáhlého konfliktu známého v Evropě jako sedmiletá válka.

Hlavními aktéry širokých koalic bojujících na válčistiích tří kontinentů se staly obě přední evropské mocnosti 18. století, Francie a Británie. Politická elita druhé z nich věnovala stále viditelněji hlavní pozornost operacím mimo Evropu a na evropských bojištích spoléhala hlavně na kvality armády svého pruského spojence. Tomu odpovídaly i podmínky pařížské mírové smlouvy z roku 1763, jimiž Francie odevzdala vítězným Britům všechny své državy na kontinentě, až na osady v Guayaně. Louisianu přenechala ještě před koncem války svému spojenci Španělsku, částečně jako náhradu za škody, jež Španělé ve válce utrpěli.

Smlouva nestanovila jen nové hranice v Americe, ale vytvořila i zcela nové podmínky ve všech sférách života koloniální společnosti i v jejích vztazích s metropolí. Británie sice ve válce zvítězila, vítězství však draze zaplatila. Prázdna státní pokladna a rozvrácený finanční systém, navíc v době, kdy pragmatičtí britští politikové zdaleka nevyklučovali pokus poražených protivníků zvrátit výsledky války novým ozbrojeným konfliktem, nutily Londýn nastolit ve starých amerických koloniích novou daňovou politiku. Zatímco dosud benevolentně přehlížel nedodržování celních zákonů a toleroval rozsáhlou praxi pašování koloniálních produktů i evropského zboží, nadále nejen zpřísnil dohled v této oblasti, včetně zřízení nových soudů pro projednávání celních deliktů, ale vypsal úplně nové dávky. Z nich vzbudilo velký odpor kolonistů zejména kolkování dokumentů i tiskovin.

Nic nepomáhaly argumenty úřadů v metropoli odkazující na potřebu výstavby pevností na hranici teď už španělské Louisiany, jež nadále nechránily jen britskou svrchovanost nad získaným územím, ale i bezpečnost osadníků. Ty dráždilo i další opatření koruny znemožňující pokračování dávno zavedené praxe. Hranice kolonií se dosud stále posouvala k západu, kam odcházeli hledat lepší ekonomické podmínky nejen noví příchozí, ale také obyvatelé východních částí New Yorku, Pensylvánie, Virginie či obou Karolín. V posledních letech před sedmiletou válkou zde naráželi na odpor indiánských spojenců Francie a celkem ochotně proto oblékali po roce 1754 uniformy koloniálních milic – provinčních vojáků, aby přispěli k porážce Francouzů a tím otevření cesty dál na západ. Území za Alleghenami lákalo také spekulanty, kteří zakládali od konce čtyřicátých let různé společnosti v naději, že pro ně získají práva k neobsazené půdě v západních částech kolonií a pak ji po posunu hranice výhodně prodají. Koruna ovšem v roce 1763 vyhlásila zákaz překračovat čáru tvořenou vrcholy Alleghen a navíc oznámila úmysl vytvořit za horským pásmem nové kolonie, kde nebudou mít skupiny založené za účelem spekulace ve starých koloniích žádný prostor pro naplnění svých spekulčních plánů.

Navzdory zákazům však překračovali po roce 1765 vytyčenou hranici jednotlivci i skupiny, především lovci, ale také farmáři. První z nich lákaly za Allegheny pověsti o neobyčejném množství zvěře,

zejména vysoké a bizonů. V létě roku 1766 tak vedl kapitán James Smith čtyři společníky z Pensylvánie do Kentucky, prošli Cumberlandským průsmykem a množstvím jejich úlovků na řekách Tennessee a Cumberland jen potvrdilo předcházející pověsti. Stejně úspěšně si vedly i skupiny Isaaca Lindseye či Benjaminu Curtbirda. Druhý z nich odvezl své kožešiny po Tennessee a Mississippi do New Orleansu, kde je velmi výhodně prodal. I jeho příklad ukázal obrovský ekonomický význam Mississippi pro oblast za Alleghenami a inspiroval k následování další lovce včetně budoucí legendy západu – Daniela Boona. Do sedmileté války Boon farmařil a lovil v tehdy řídce osídleném údolí Yadkin v Severní Karolině, potom krátce sloužil jako voják, aby se vrátil k profesi volného lovce v důvěrně známém prostředí širokého zalesněného údolí s množstvím zvěře. Stále přitom kombinoval práci farmáře s lovem. Od jara do podzimu obdělával svůj pozemek, po sklizni vyrážel na několikaměsíční lovecké výpravy. Prodej kůží vysoké zvěře a bobřích kožešin zajišťoval dostatek prostředků pro celou rodinu a Boone navíc získal pověst znalce vzdálených oblastí, kde se dosud neusadil žádný bílý kolonista. Proto dostal nakonec zajímavou nabídku. Podnikavý soudce Richard Henderson zvažoval založení společnosti pro obchod s pozemky za hranicí tehdejšího osídlení a obrátil se na Boona. Nabídl mu vybavení, zásoby a střelivo na jeho zimní výpravy výměnou za informace z neznámých končin. Spolupráce probíhala ke vzájemné spokojenosti až do roku 1766, kdy se vrátila z Kentucky Curtbirdova výprava. Boone získal o jejich úspěších zprávy z první ruky od jednoho z účastníků, vlastního švagra Johna Stewarta a na základě jeho informací začal připravovat další expedici, opět s Hendersonovým přispěním.

V zimě 1767 však do Kentucky nedorazil, cestou totiž objevil u Velké písečné řeky tak bohatá loviště, že zde zůstal a na jaře 1768 se vrátil domů opět s balíky kožešin. Následující zimu trávil výjimečně ve své hraničářské chýši a připravoval s několika společníky výpravu do Kentucky pro rok 1769, kdy však Boona potkala v prosinci skutečně smůla. Zajala ho skupina Šónijů, jimž ale brzy se štěstím unikl. Nedokázal ovšem Indiánům zabránit ve vyloupení zásobárny, kde měla výprava uloženu zásobu střeliva a potravin, a demoralizovaní Boonovi společníci na realizaci plánu rezignovali. Ne tak sám Boone a Stewart, jimž přispěchal v pozdní zimě do jejich tábora

v ústí Červené řeky s novými zásobami na pomoc Danielův bratr Squire. Když Squire na jaře 1770 odjel pro další střílivo a Steward se nevrátil z lovecké výpravy, Daniel vyrazil na dlouhou pouť. Dospěl až k Ohiu a pak mířil velkým obloukem kolem řek Kentucky a Licking k táboru v ústí Red river, kam přijel na konci července i jeho bratr. V následujících měsících lovili kolem řeky Kentucky, v Zeleném údolí i v Cumberlandském průsmyku. S bohatým úlovkem pak odjížděli s nákladními zvířaty na východ, ale cestou narazili na skupinu Indiánů. Ti je připravili nejen o výsledek dvouleté práce, ale i o koně a veškerý majetek.

Jejich zkušenost pak potvrdila názor jiných hraničářů, neznali sice oblast za Apalačiny v žádném případě tak dobře jako Daniel Boone, nehodlali ovšem riskovat lov v oblasti četných tlup Indiánů individuálně nebo v malých skupinkách a už na přelomu šedesátých let procházeli Cumberlandským průsmykem v početných skupinách. Uriah Stone, osadník a lovec na hranici Tennessee, tak adresoval už v roce 1769 zájemcům o lov v Kentucky výzvu ke společné akci. Měli se shromáždit v červnu u New River a společně projít průsmykem do Kentucky. Výzvy uposlechly desítky lovců a následně provázely Stonea na západ. Výprava založila na Price's Meadow tábor, z něhož vyrážely menší skupinky nebo i jednotlivci do okolí. Ještě před koncem roku se lovci vraceli na východ, kde prodali velké balíky bizoních a jeleních kůží.

Následující sezónu přišly na Price's Meadow čtyři desítky mužů vedené Jamesem Knoxem a lovecké štěstí přálo i jim. Ulovili tolik zvěře, že jim zůstalo dost i po zjištění ztráty jednoho ze skladišť. Zatímco lovili v jiné části Kentucky, Indiáni uschované dva tisíce kůží objevili a odvezli. Ani starší zkušenost bratří Boonů, ani ztráta Knoxovy skupiny však hraničáře z Pensylvánie, Virginie či Severní Karolíny nepřinutila od výprav do Kentucky upustit. Kentucky navíc nelákalo jen množství lovné zvěře, řada účastníků loveckých expedic obdělávala po část roku své nebo pronajaté pozemky na „civilizované“ straně hranice a odhadovala i perspektivy kentucké divočiny z hlediska farmáře. Sice v této době ještě netušili, že se Kentucky stane už v 19. století metrovou vrstvou úrodné černozemě jedním z nejdůležitějších zemědělských regionů celého kontinentu, ale bohaté travnaté porosty naznačovaly slibné možnosti pro pracovitě

zemědělce. Informace o úrodné půdě pak inspirovaly k organizaci výprav do Kentucky nejen lovce, ale také pozemkové spekulanty. V říjnu 1772 tak oznámil velitel jednoho z oddílů virginské milice Thomas Bullit v pensylvánských a virginských novinách úmysl odejít do Kentucky a vytyčit zde hranice pozemků pro nové osadníky. Na jaře následujícího roku skutečně vedl na čtyřicet zájemců do oblasti, již dosud navštěvovali jen lovci. Navzdory trvajícím platnostem královského výnosu z roku 1763 o zákazu obsazování pozemků za Alleghenami mířila skupina se souhlasem virginského guvernéra Dunmora údolím Ohia k Big Bone Lick na severu Kentucky, kam solný pramen nepřestával lákat množství zvěře. Bullit navázal během putování kontakt s náčelníkem Šónijů Cornstalkem, znepokojeně sledujícím rostoucí zájem bílých lovců a nyní už i farmářů o oblast, již zatím využívali jen Indiáni. V červenci 1773 poručil Bullit rozbít tábor u vodopádů na Ohiu v místě, kde o pět let později vyrostla první bílá osada v Kentucky, pozdější město Louisville. V roce 1774 využily opuštěného tábořiště hned tři další skupiny agentů pozemkových spekulantů. Plukovník William Preston přišel dokonce s dekretem hlavního průzkumníka pro oblast západní Virginie a Williem Crofword pracoval po léta jako pozemkový agent pro nejbohatšího muže anglických kolonií v Americe – George Washingtona. Několik měsíců pak zeměměřiči putovali kolem tří řek, Ohia, Kentucky a Licking, a vytyčovali pozemky pro budoucí spekulaci. Muže ze skupiny Jamese Harroda nadchl kraj kolem Dick's River natolik, že zde hned postavili několik hraničářských chýši, v jejichž okolí později vyrostl Harrodsburg.

Činnost bílých vetřelců sledovali s rostoucí nevolí Šónijové. Už v roce 1773 vzbudila jejich rozhořčení chladnokrevná vražda dvanácti příslušníků kmene. Jeden z prvních kentuckých osadníků je napájel alkoholem až do naprosté bezmocnosti a pak je bez milosti pobil. Na jaře 1774 přivedl do Kentucky velkou skupinu kolonistů z Pensylvánie John Connolly, a když došlo ke konfliktu mezi jeho zeměměřiči a několika Indiány, vyzval osadníky, aby s indiánským nebezpečím rázně skoncovali. V létě podpořil Connollyho výzvu i guvernéř Dunmore, jehož provolání považovali už současníci za začátek konfliktu, nazývaného současníky i pozdějšími historiky válkou Lorda Dunmora. Na jejím začátku poslal guvernéř do kentucké divočiny

dva z proslulých znalců regionu Daniela Boona a Michala Stonera, kteří následně zpravili o válečném stavu všechny lovce, osadníky i členy skupinek zeměměřičů pracujících pro pozemkové společnosti. Během dvou měsíců urazili oba zálesáci přes tisíc kilometrů a úkol splnili. I Boona přitom fascinoval kraj kolem Harrodsburgu, a proto si tam vykolíkoval svůj zábor.

Dunmore zaměřoval v nadcházejícím střetnutí pozornost hlavně na Šónije a pokoušel se zabránit, aby jim poskytli podporu další místní kmeny. Jeho emisáři, stejně jako poslové některých osad, ve své snaze Šónije izolovat uspěli a 24. července odpochoval do údolí Muskingum na guvernérův příkaz major Angus McDonauld se čtyřmi sty muži a jasným příkazem. Vyčistil kraj od Indiánů a vytvořil základnu pro zničující tažení dvou kolon provinčních vojáků proti Šónijům. Jednu ze dvou kolon – každá tvořená více než tisíci příslušníky milice – vedl přitom sám Dunmore, druhou plukovník Andrew Lewis. Náčelník Cornstalk informovaný o počínání milicionářů zvědy připravil Lewisově skupině blízko ústí Gran Kanawha léčku. Podle klasické doktríny indiánských válečníků zaútočila 9. října s rozběskem tisícovka bojovníků na ležení nepřítel. Nepodařilo se jim však milicionáře překvapit, protože neunikli pozornosti zkušených lovců. Útočníci tedy narazili na připravenou obranu a celý den pak zněla lesem střelba, aniž by jedna či druhá strana získala viditelnou převahu. S příchodem tmy se pak Šónijové stáhli za Ohio a uvolnili Lewisovi cestu k dalšímu pochodu. Ten samozřejmě informoval o výsledku střetnutí Dunmora a guvernér opustil pečlivě připravený plán simultánního postupu obou kolon proti šónijským vesnicím. Využil demoralizaci protivníka, jehož útok proti Lewisovi skončil bez úspěchu, a zaútočil ještě dřív, než do operačního prostoru dorazila Lewisova kolona.

Indiáni pohyby nepřítelů přirozeně sledovali a nehdrali vystavit své osady hrozbě zničení. Začali s Dunmorem vyjednávat a nakonec podepsali tzv. dohodu z Camp Charlotte. Nejenže v ní přiznali bílým osadníkům právo na kolonizaci Kentucky, vzdali se také nároků na lov v postoupeném území a slíbili, že nebudou útočit na plavidla na Ohio. Dokument tak plně otevřel Kentucky přílivu kolonistů, čehož okamžitě využil Richard Henderson. Vyzbrojen přesnými informacemi od Daniela Booma opustil profesi soudce a věnoval se

nadále pouze operacím s pozemky v Kentucky. Koloniální zákony sice bránily jejich přímému nabývání do vlastnictví, nabízely však široké možnosti pronájmu, kdy mohl obratný nájemce nakládat s pozemky jako s vlastními a nakonec je získat do vlastnictví úplně v okamžiku, kdy úřady otevřely příslušný region svobodné kolonizaci. Henderson proto s přáteli založil společnost Louisa s cílem pronajmout obrovské plochy půdy na levém břehu Ohia západně od Velké Kanawhy s právem využívat cesty Cumberlandským průsmykem. Současně si společnost zajišťovala jednáním s Čerokíji o prodeji jejich půdy v regionu předkupní právo na další pozemky a na jaře 1775 skutečně uzavřely obě strany kupní smlouvu. Za deset tisíc liber ve zboží přenechali Indiáni Hendersonovi, jenž mezitím transformoval Louisa Co. v Transylvania Co., veškerou půdu mezi řekou Kentucky a vysočinou jižně od Cumberlandu. Ještě během jednání poslal Henderson do kupované oblasti osvědčeného Boona. S třiceti zdatnými dřevorubci následně vysekal cestu k řece Kentucky, odkud měla Transylvania Co. zahájit kolonizaci nabytých území. Boonova skupina tak začala s budováním komunikace, která vešla do historie Spojených států pod názvem Cesta divočinou (*Wilderness Road*).

Začínala na řece Holston v osadě Long Island, Powellovým údolím mířila ke Cuberlandskému průsmyku a odtud k řece Kentucky, kde si vybudovali Boonovi dřevorubci své chýše. Už v březnu 1775 procházel Cestou divočinou sám Henderson. Čtyřicet ozbrojenců hlídalo karavanu nákladních koní a několik povozů se zásobami a střelivem. Ještě v Powellově údolí Henderson objevil nové stavení, jež si na místě postavil bez jeho souhlasu obchodník Joseph Martin. Oba muži se pak rychle dohodli, Henderson dodatečně posvětil stavbu stanice s jedinou podmínkou, Martin měl v případě potřeby pomáhat poutníkům při jejich cestě na západ. Skupina pak prošla průsmykem a nakonec dosáhla Boonova tábořiště, kde zatím stavěli dřevaři pevnůstku Boonesborough. Noví osadníci si začali bez průtahů značit v jejím okolí své zábory a nejevili nejmenší zájem Boonovi se stavbou pomoci. Víc než jejich nezájem o výstavbu důkladného srubu, v němž by našli útočiště v případě útoku Indiánů, zneklidňoval Hendersona příchod skupinek kolonistů, kteří nehodlali respektovat jeho autoritu a právo Transylvánské společnosti na kolonizaci Kentucky.

Jedna z nich budovala vlastní základnu na řece Dick, další obnovili osadu Harrodsburg. V její blízkosti se ovšem usadilo třicet nových kolonistů ze Severní Karolíny, jejichž sporu se staršími usedlíky obratně využil Henderson. Svolal v květnu 1775 do Boonesboroughu zástupce všech čtyř osad a navrhl na jejich shromáždění zásady soužití osadníků, řešení sporů a organizaci obrany, samozřejmě vše pod jeho patronací. Zatímco účastníci shromáždění sledovali tuto část Hendersonova vystoupení bez projevů nesouhlasu, Hendersonovy představy o způsobu přidělování pozemků, zejména ekonomická stránka tohoto procesu, okamžitě vzbudily odpor. Malou částku při předání půdy totiž doprovázela povinnost platit doživotní rentu, jíž shromáždění odmítli přijmout.

Ve druhé polovině roku 1776 přicházeli do Kentucky navíc další kolonisté a zakládali nové osady. Vůbec nebrali v úvahu existenci Transylvánské společnosti, natož aby respektovali její představy o přidělování půdy a její úhradě. Rostoucí napětí kulminovalo v červenci 1776, kdy rebelující osadníci požádali virginské úřady, aby převzaly správu Kentucky do vlastních rukou. Na počátku roku 1777 tak virginská sněmovna skutečně učinila, Henderson sice protestoval, úřady jeho stížnost uznaly, dokonce mu vyplatily jistou náhradu a darovaly mu 200 000 akrů půdy mezi Ohiem a Zelenou řekou, Kentucky jako celek však zůstala pod správou virginského zákonodárského sboru. Během sporu sem nepřestávali přicházet noví osadníci posunující hranici stále k západu.

Činili tak v době, kdy společnost britských kolonií v Americe přechodně zájem o pronikání dále do vnitrozemí ztratila. Větší pozornost přitahovalo rostoucí napětí mezi kolonisty a koloniálními úřady. Bostonský masakr, bostonské pití čaje, svolání kontinentálního kongresu a vyhlášení nezávislosti Spojených států amerických 4. července 1776 předznamenávaly válečné události, které se odehrávaly téměř výhradně na východě. Britští indiánští spojenci sice znepokojovali osadníky na hranici, zprávy o vypálených samotách a osadách však zanikaly vedle informací o porážkách a vítězstvích kontinentální armády na Bunker Hillu, u White Plains, Lexingtonu, Saratogy či Yorktownu. V roce 1783 válka skončila. Vyjednávači vzbouřených kolonií a od roku 1776 země bojující za nezávislost, Benjamin Franklin, John Jay, John Adams a Henry Laurens, dosáhli